

Epidemiologische surveillance van leptospirose

Leptospira spp. - 2022

Auteurs: T. Lernout, M. Hermy, M. Van Esbroeck

Hoofdpunten

- In 2022 werden er 13 bevestigde en twee waarschijnlijke gevallen van leptospirose gerapporteerd door het referentielaboratorium. Dit is een sterke daling vergeleken met de voorbije jaren, vooral ten opzichte van 2021.
- Na een sterke afname van het aandeel besmettingen die tijdens een reis in het buitenland werden opgelopen in de jaren 2020 en 2021 (omwille van de reisrestricties tijdens de COVID-19 epidemie), is dat aandeel opnieuw gestegen in 2022.

Informatiebronnen

- Epidemiologische surveillance door het [referentielaboratorium](#) van het Instituut voor Tropische Geneeskunde (ITG).
- Gegevens van de verplichte melding in de drie gewesten.

Gevalsdefinitie

- Bevestigd geval: seroconversie of viervoudige titerstijging van de antilichamen met de microscopische agglutinatietest (MAT); indien 1 enkel staal, hoge MAT-titer of lage MAT-titer en IgM-antilichamen met een passend klinisch beeld.
- Waarschijnlijk geval: 1 enkel staal met IgM-antilichamen en lage MAT-titer in afwezigheid van informatie over kliniek en blootstelling of lage MAT-titer met passend klinisch beeld.

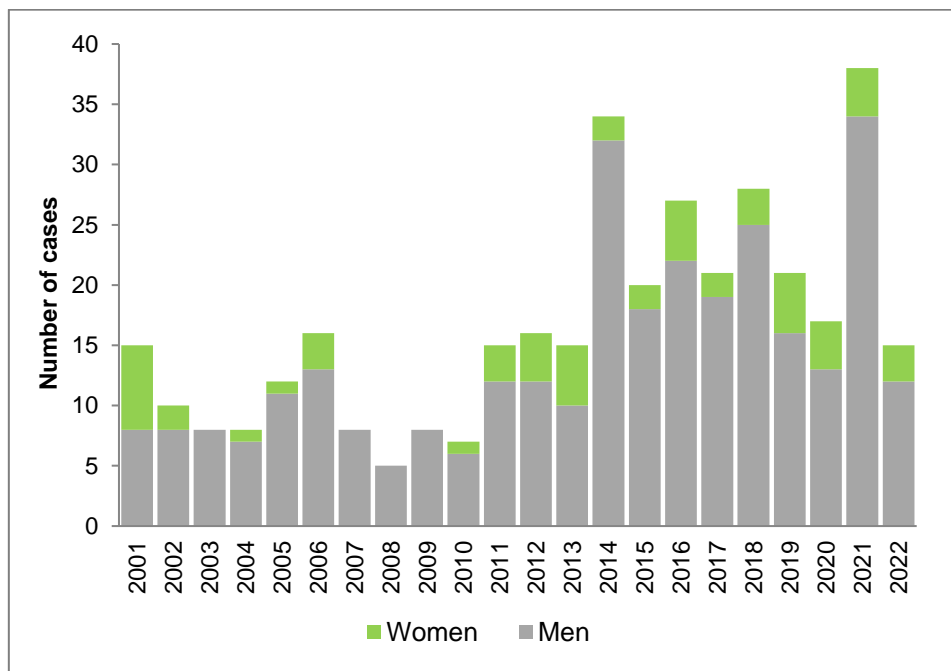
Epidemiologie

- Aantal gevallen: in 2022 werden er 13 bevestigde en twee waarschijnlijke gevallen van leptospirose gerapporteerd door het referentielaboratorium. Dit is een sterke daling vergeleken met de voorbije jaren, vooral ten opzichte van 2021 (n=38) (Figuur 1, trendanalyse enkel op basis van de gegevens van het referentielaboratorium). Van de 11 gevallen in Vlaanderen werden er acht ook via de verplichte melding gerapporteerd en van de drie gevallen in Wallonië werden er twee gerapporteerd. Een geval in Brussel werd niet gerapporteerd via de verplichte melding. Verder werden er in Wallonië nog twee en in Vlaanderen drie bijkomende gevallen gerapporteerd waarbij de diagnose niet door het referentielaboratorium werd gesteld. In totaal werden er dus 20 bevestigde en waarschijnlijke gevallen van leptospirose gemeld in 2022 via de verschillende bronnen.
- Geslacht: de grote meerderheid van de gevallen waren mannen (85,0%), net zoals andere jaren (Figuur 1).
- Leeftijd: spreiding tussen 4 en 66 jaar met een mediaan van 35,5 jaar. Dit is vergelijkbaar met vorige jaren.
- Oorsprong van de infectie: van de 15 gevallen die door het referentielaboratorium gemeld werden en waarvoor de informatie beschikbaar was, werden er zeven (47%) vermoedelijk

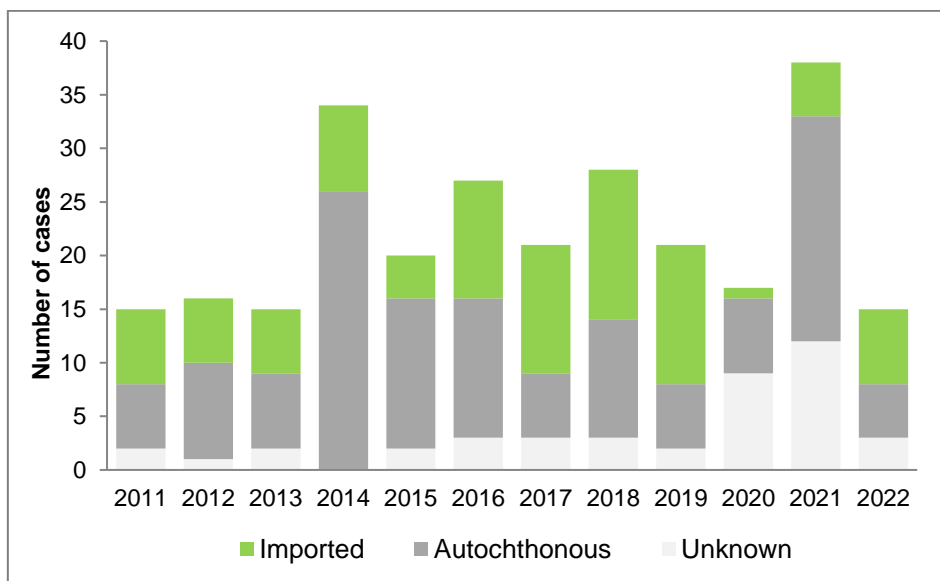
besmet in het buitenland, waarvan drie in Thailand, en telkens één in Albanië, Indonesië, La Réunion en in Nicaragua. Dit is opnieuw een stijging van het aandeel geïmporteerde gevallen vergeleken met de twee voorgaande jaren, wat past in een context van opnieuw meer reizen naar landen waar de ziekte endemisch is sedert het opheffen van de reisrestricties tijdens de COVID-19 epidemie (Figuur 2).

- Geografische spreiding : van de acht personen die in België besmet werden, woonden er zeven in Vlaanderen (drie in de provincie Antwerpen, twee in Vlaams-Brabant en één in Limburg) en één in Wallonië (in Henegouwen). Deze verdeling komt overeen met andere jaren. De plaats van besmetting verschilt mogelijk wel van de woonplaats.

Figuur 1: Aantal gerapporteerde gevallen van leptospirose volgens geslacht per jaar, België, 2001-2022
(Bron: referentielaboratorium voor *Leptospira*)

Figuur 2 : Aantal gerapporteerde gevallen van leptospirose per plaats van infectie, per jaar, België, 2011-2022
(Bron: referentielaboratorium voor *Leptospira*)

Belang voor volksgezondheid

Het aantal gevallen van leptospirose in België varieert sterk van jaar tot jaar, met algemeen een licht stijgende trend. Vooral het aantal besmettingen opgelopen in het buitenland vertoonde tussen 2015 en 2019 een stijgende trend. In 2022 was het aantal gerapporteerde gevallen wel lager dan de voorgaande jaren, ondanks dat er na de reisrestricties tijdens de COVID-19 epidemie opnieuw meer gereisd werd naar risicogebieden, wat ook gereflecteerd wordt in een hoger aandeel geïmporteerde gevallen vergeleken met de jaren 2020 en 2021.

Ook in andere Europese landen worden jaarlijkse schommelingen vastgesteld. Het jaar 2021 (meest recente gegevens) was in Europa (EU/EEA landen) een piekjaar, met het hoogste aantal gevallen gerapporteerd in Frankrijk, Duitsland en Nederland. Net zoals in België, was het aandeel reisgerelateerde gevallen dat jaar lager dan vóór de COVID-19 pandemie (7,3% vergeleken met 23,5% in 2019). Ook net zoals in België zijn de grote meerderheid van de gevallen in Europa mannen, waarbij de kans groter is dat ze een beroep of activiteiten uitoefenen met een verhoogd risico op leptospirose, zoals professionele blootstelling aan knaagdieren (bijv. rioolwerker) of vee, of recreatieve activiteiten in het water (bv. raften en kajakken).

Algemeen is het bij alle activiteiten met een mogelijke blootstelling aan de bacterie (contact met water dat verontreinigd kan zijn door de urine van dieren), aanbevolen om geen water in te slikken, en om wondjes, hoe klein ook, te beschermen met een waterdicht verband en na de blootstelling te ontsmetten.

Meer informatie

- Zorg en Gezondheid. Richtlijn leptospirose. Beschikbaar via: https://www.zorg-en-gezondheid.be/sites/default/files/2022-04/Leptospirose_2019_0.pdf
- European Centre for Disease Prevention and Control (ECDC). Leptospirosis. Annual epidemiological report for 2021. Beschikbaar via: https://www.ecdc.europa.eu/sites/default/files/documents/LEPT_AER_2021_Report.pdf